

Mål T-442/03

SIC – Sociedade Independente de Comunicação, SA mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Statligt stöd — Åtgärder som Republiken Portugal har genomfört till förmån för det statliga TV-bolaget RTP för att finansiera dess public service — uppdrag — Beslut i vilket det förklaras att vissa åtgärder inte utgör statligt stöd och att de övriga är förenliga med den gemensamma marknaden — Kvalificering som statligt stöd — Förenlighet med den gemensamma marknaden — Snabb och opartisk prövning”

Förstainstansrättens dom (femte avdelningen) av den 26 juni 2008 . . . . . II - 1165

Sammanfattning av domen

1. *Stöd som ges av en medlemsstat — Begrepp — Åtgärdens selektiva karaktär (Artikel 87.1 EG)*
2. *Stöd som ges av en medlemsstat — Begrepp — Stöd som ges av ett offentligt företag (Artikel 87.1 EG)*
3. *Konkurrens — Företag som har anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Anbudsinfordran ej nödvändig för att anförtro ett företag en sådan uppgift (Artikel 86.2 EG; Amsterdamprotokollet)*
4. *Konkurrens — Företag som har anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Definition av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Medlemsstaternas utrymme för skönmässig bedömning (Artikel 86.2 EG)*

5. *Konkurrens — Företag som har anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse — Public service-bolagets iakttagande av kvalitetsnormer som definierats i public-serviceuppdraget — Medlemsstatens exklusiva behörighet*
(Artikel 86.2 EG)
  6. *Stöd som ges av en medlemsstat — Administrativt förfarande — Kommissionens skyldigheter — Snabb och opartisk prövning*
(Artikel 88.2 EG)
1. En åtgärd som motiveras av systemets karaktär och allmänna systematik uppfyller inte kravet på att vara selektiv, även om åtgärden utgör en fördel för en särskild kategori av ekonomiska aktörer, om den inte avviker från den normala tillämpningen av ett system utan i stället inlemmas i detta och därigenom utgör en integrerad del av detta system.
  2. För att fördelar ska anses vara stöd i den mening som avses i artikel 87.1 EG krävs att de tilldelas direkt eller indirekt med hjälp av statliga medel och att de kan tillskrivas staten. Det är inte tillräckligt att en stödåtgärd vidtagits av ett offentligt företag för att denna ska tillskrivas staten. Även om staten kan kontrollera ett offentligt företag och utöva ett dominerande inflytande över dess transaktioner ska det nämligen inte automatiskt antas att denna kontroll faktiskt utövas i ett konkret fall. Ett offentligt företag kan handla mer eller mindre självständigt beroende på i vilken utsträckning staten medger detta. Det är således nödvändigt att undersöka om de offentliga myndigheterna ska anses ha varit delaktiga på ett eller annat sätt i dessa åtgärder.

Då det rör sig om en nationell lagstiftning enligt vilken offentliga företag som omvandlas till aktiebolag undantas från det vanliga kravet på stiftelseurkund är kommissionen tvungen att undersöka huruvida befrielsen från notarieavgifter som följer av detta undantag, trots dess specifika karaktär, inte utgör statligt stöd med anledning av att åtgärden genomförts genom en lag som inte antagits i syfte att offentliga företag ska undgå dessa avgifter utan som ingår i det nationella rättssystemets inre logik.

Det kan härledas ur det sammanhang i vilket åtgärden vidtagits att en stödåtgärd som vidtagits av ett offentligt företag kan tillskrivas staten. Bland dessa omständigheter märks huruvida företaget införlivats med den offentliga förvaltningen, vilken verksamhet företaget bedriver och om denna utövas på marknaden under normala konkurrensvillkor i förhållande till privata företag, frågan huruvida företags organisationsform är offentligrättslig eller om det omfattas av den allmänna bolagsrätten,

(se punkterna 64–67)

hur starkt inflytande myndigheterna har över företagens förvaltning och alla omständigheter som i det enskilda fallet pekar mot att de offentliga myndigheterna är delaktiga eller att det är osannolikt att de inte är delaktiga i en åtgärd. Åtgärdens omfattning, dess innehåll och villkoren för dess genomförande ska även beaktas.

(se punkterna 93–95, 98 och 99)

3. Det framgår inte av vare sig ordalydelsen av artikel 86.2 EG eller rättspraxis rörande denna bestämmelse att en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse endast kan anförtros åt en aktör efter ett anbudsförfarande.

Även om public service-TV anses vara en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse och inte en tjänst av allmänt icke-ekonomiskt intresse förklaras emellertid kvalificeringen som tjänst av allmänt ekonomiskt intresse mer av den påverkan som public service-TV de facto har på området för radio- och TV-utsändningar, som i övrigt är konkurrensutsatt, än av en påstådd ekonomisk aspekt hos public service-TV. Public service-TV har, såsom det framgår av Amsterdamprotokollet om systemet för radio och TV i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna, "ett direkt samband med de demokratiska, sociala och kulturella behoven i varje samhälle".

Detta särdrag hos public service-TV ligger för övrigt till grund för den frihet som medlemsstaterna tillerkänns enligt Amsterdamprotokollet vad gäller tilldelning av TV-tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Detta utgör förklaringen och motiveringen till att det inte krävs av medlemsstaterna att de genomför ett anbudsförfarande för att tilldela en sådan tjänst, åtminstone inte när medlemsstaten själv beslutar att tillhandahålla denna tjänst genom ett offentligt företag.

(se punkterna 145, 153 och 154)

4. Medlemsstaterna har ett omfattande utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att bestämma vad de anser vara tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. En medlemsstats definition av dessa tjänster kan följaktligen inte ifrågasättas av kommissionen annat än om ett uppenbart fel begåtts.

Gemenskapsrätten utgör vidare inte hinder för att en medlemsstat gör en vid definition av den tjänst av allmänt ekonomiskt intresse som utgörs av TV-sändningar, innefattande ett allmänt programutbud. Denna möjlighet påverkas inte av att public service-operatören dessutom utövar kommersiell verksamhet, särskilt försäljning av reklamutrymme. Om så var fallet skulle nämligen själva definitionen av en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse som utgörs av TV-

sändningar vara beroende av hur den finansieras. En tjänst av allmänt ekonomiskt intresse definieras i förhållande till det allmänna intresse som den ska tillgoda och inte i förhållande till dess finansiering.

(se punkterna 195 och 201–203)

5. Det är emellertid endast medlemsstaten som kan bedöma huruvida public service-operatören respekterar de kvalitetsnormer som angetts i beslutet att tilldela public service-uppdraget. Kommissionen ska i princip begränsa sig till att konstatera att det finns ett kontrollsystem, som genomförs av ett oberoende organ, avseende hur public service-operatören följt beslutet om tilldelning. Det är endast om de upplysningar som tillhandahållits kommissionen under undersökningen innehåller allvarliga indikationer på att kontrollsystemet, trots att det existerar, inte används, som kommissionen kan undersöka huruvida detta kontrollsystem verkligen används. Kommissionen får därvid likväl inte gå utöver denna undersökning och särskilt inte ersätta medlemsstaten i den konkreta bedömningen av huruvida kvalitetskriterierna följts.
6. I förfarandet för kontroll av statligt stöd har andra berörda parter än den aktuella medlemsstaten endast rätt att delta i det administrativa förfarandet på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. En berörd part som begär att kommissionen ska utöva sin befogenhet för att begära vissa upplysningar från medlemsstaten har inte rätt att kräva att kommissionen bifaller denna begäran. Det ankommer på kommissionen att i förekommande fall bedöma nyttan av denna begäran för dess kontroll av de aktuella åtgärderna. I denna bedömning kan kommissionen beakta den information den redan har tillgång till. Kommissionen kan således, även om den har ett utrymme för skönsmässig bedömning, i beaktande av sin skyldighet att genomföra en snabb och opartisk prövning, emellertid inte avstå från att begära upplysningar som kan bekräfta eller vederlägga annan information som är relevant för prövningen av den aktuella åtgärden men vars tillförlitlighet inte kan anses fastställd.

(se punkterna 212–214)

(se punkterna 222–225)